

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Postadres

Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Bezoekadres Wilhelminakade 947
Rotterdam

Telefoon

E-Mail

Ons kenmerk 22UIT00020

Betreft Zorgen dienstverlening SAR helikopters t.b.v. MIRG.NL

Datum 9 juni 2022

Behandeld door

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Voorzitter Raad van de Kustwacht
t.a.v. dhr. Dronkers
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Geachte heer Dronkers,

Zoals u ongetwijfeld weet is in november 2021 de aanbesteding voor de Search And Rescue (SAR) dienstverlening in Nederland aan Bristow Helicopters Limited uit de Verenigde Staten gegund. Als MIRG.NL-team zijn wij blij dat in de eisen (Programme of Requirements, hierna: PoR) is opgenomen dat de SAR uitgevoerd moet worden met grote helikopters. Dankzij de grotere helikopters kunnen de inzetten en trainingen van het MIRG.NL-team efficiënter uitgevoerd worden.

Toch hebben wij als MIRG.NL-team een aantal grote zorgen rond de gunning van deze aanbesteding aan Bristow en de manier waarop Bristow de SAR in Nederland wil gaan organiseren. Het wordt steeds duidelijker dat Bristow op een aantal punten niet aan de PoR lijkt te voldoen. Onze zorgen hebben betrekking op 3 aspecten; de opstaplocatie voor ons team, de (geografische) positionering van de helikopters en de onduidelijkheid rond de reserve (backup-) helikopter.

Opstaplocatie

Sinds de oprichting van het MIRG.NL-team dat opereert vanuit de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) maken wij gebruik van de Pistoelhaven in Rotterdam als opstaplocatie. Dit geldt zowel voor onze trainingen, als voor de daadwerkelijke inzetten van ons team. De Pistoelhaven is geografisch zeer goed gelegen; dichtbij onze brandweerkazernes en de drukste vaarroutes rond Rotterdam zijn zeer snel per helikopter bereikbaar. In de huidige situatie kunnen wij na alarmering binnen een uur opgestegen zijn om hulp op zee te verlenen. Ook voldoet de locatie aan alle verdere voorwaarden; een hangaar om om te kleden, voldoende ruimte voor de uitrukvoertuigen en dichtbij onze materiaalcontainer.

Door de keuze van Bristow als nieuwe operator vervalt de Pistoelhaven als opstapbasis voor ons MIRG-team. In de PoR is opgenomen dat het MIRG.NL-team in de regio Rotterdam Rijnmond opgehaald moet kunnen worden. Dit geldt zowel voor training als voor daadwerkelijke inzetten. Door DMO en Bristow is Rotterdam The Hague Airport (RTHA) als optie genoemd. Het is echter zeer de vraag of dit mogelijk is. Gelet op de perikelen rondom het luchthavenbesluit is het onzeker of alle trainingen binnen het luchthavenbesluit passen.

Vanwege de benodigde aanpassingen in de procedures, de positionering van het materiaal en de instructie van het personeel is het van groot belang dat de VRR zo spoedig mogelijk op de hoogte wordt gesteld van de toekomstige opstaplocatie. Tot op heden hebben wij geen formele toezegging dat RTHA de nieuwe locatie gaat worden.

De (geografische) positionering van de helikopters

Bristow heeft in zijn bieding aangegeven vanuit Den Helder en Midden Zeeland te gaan opereren. Als MIRG team hebben wij geen voorkeur voor de locatie van de SAR- basissen, zolang wij conform de PoR op een geschikte locatie in Rotterdam-Rijnmond opgehaald kunnen worden voor onze trainingen en inzetten.

Het blijkt echter dat er aan de locatie Midden Zeeland grote bezwaren verbonden zijn. Het luchthavenbesluit voor het vliegveld laat geen trainings-, onderhouds- en ferryvluchten toe. Dit is onlangs nogmaals bevestigd in een onafhankelijk juridisch advies dat is aangevraagd door de provincie. Door deze beperkingen zal het noodgedwongen altijd de helikopter uit Den Helder zijn die voor onze trainingen ingezet zal worden. Indien deze helikopter onverwachts onderhoud nodig heeft, of weggeroepen wordt voor een inzet, zal de training van ons team geannuleerd moeten worden. Als de helikopter vanuit Den Helder ingezet wordt voor trainingen in Rotterdam zorgt dit ten tijde van een SAR-inzet voor lange aanvliegtijden vanuit Midden Zeeland in het noorden van Nederland.

Onduidelijkheid rond de reserve (backup-) helikopter

Onze ervaring uit de beginjaren van het MIRG team heeft ons geleerd dat een reservehelikopter zeer belangrijk is om als MIRG team adequaat te kunnen trainen. Alle helikopters hebben regelmatig onverwachts onderhoud nodig (kleine mankementen). Ook kan de SAR helikopter ineens weggeroepen worden om een missie uit te voeren. In beide gevallen moest in het verleden de training met het MIRG team volledig geannuleerd worden.

In 2018 is daarom afgesproken dat wij als MIRG team de reserve helikopter van de Pistooldhaven met volledige crew ter beschikking krijgen, zodat de SAR basis volledig operationeel blijft ondanks onze training. Hiermee hebben wij ook veel meer zekerheid dat de training door kan gaan. Ook in de PoR wordt op meerdere manieren vereist dat er een backup helikopter in Nederland aanwezig is. Zo wordt gesteld dat ongeveer 50% van de trainingsvluchten met de backup helikopter gevlogen moet worden (requirement 28). Ook wordt gesteld dat het zeer wenselijk is dat de SAR helikopter inzetbaar blijft tijdens het transporteren van het MIRG- team (requirement 10f).

Het mag duidelijk zijn dat voor adequate training van het MIRG team (en meer algemeen voor een goede SAR dienstverlening in Nederland) een derde backup helikopter in Nederland beschikbaar moet zijn, naast beide operationele helikopters.

Tot op heden hebben wij echter geen duidelijkheid gekregen van noch Bristow noch DMO over het al dan niet aanwezig zijn van een derde reserve helikopter in Nederland, zoals vereist wordt in de PoR. Vanuit meerdere bronnen hebben wij vernomen dat de reservehelikopter één van de Engelse SAR helikopters zou zijn, welke aan Nederland 'uitgeleend' zou kunnen worden indien

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

nodig. Dit lijkt ons geenszins een adequate oplossing en niet conform de eisen. Ook is deze reservehelikopter dan niet inzetbaar bij plotselinge onvoorziene omstandigheden, terwijl hij juist daarvoor ook nodig is.

Ik hoop dat ik u middels deze brief mijn zorgen duidelijk over heb kunnen brengen. Wij zijn bang dat een goede SAR dienstverlening en daarmee de inzet van het MIRG.NL-team in de toekomst in het geding kan komen.

Ik zie uw reactie met belangstelling tegemoet.

[redacted] delijke [redacted].

Mr. drs. A. Lippolj
Algemeen directeur VRR

> Retouradres Postbus 20904 2500 EX Den Haag

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond
T.a.v. De heer A. Littooi, Algemeen Directeur
Postbus 9154
3007 AD Rotterdam

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Ons kenmerk
IenW/BSK-2023/32497

Uw kenmerk
22UIT00020

Datum **08 FEB. 2023**
Betreft SAR-helikopters en MIRG.NL

Geachte heer Littooi,

Hartelijk dank voor uw brief van 9 juni 2022. In uw brief schetst u een aantal zorgen die u heeft ten aanzien van de gunning van de aanbesteding voor de Search and Rescue dienstverlening in Nederland. Zoals u weet, heeft het ministerie van Defensie/Defensie Materieel Organisatie (DMO) in opdracht van de Raad voor de Kustwacht de aanbesteding verzorgd van het nieuwe contract voor de SAR-helikoptercapaciteit. Aangezien uw zorgen betrekking hebben op de aanbesteding, heb ik uw brief voorgelegd aan het ministerie van Defensie, dat mij als volgt heeft bericht.

Algemeen

Allereerst twee kanttekeningen bij de eerste alinea van uw brief. Dit betreft ten eerste dat het contract voor de SAR-helikoptercapaciteit is gegund aan Bristow Helicopters Limited, gevestigd in het Verenigd Koninkrijk. Ten tweede is in het *Programme of Requirements* (PoR) niet als eis opgenomen dat de SAR uitgevoerd moet worden met grote helikopters. Het was aan de inschrijver om een keuze te maken voor het type en de grootte van de helikopter(s), zolang aan de eisen uit de PoR wordt voldaan. De aanbesteding heeft geresulteerd in de operationele beschikbaarheid van twee AW189 helikopters, die ten opzichte van de huidige situatie aanzienlijk meer ruimte bieden voor transport van MIRG.NL.

Opstaplocatie

Tijdens verschillende overleggen met vertegenwoordigers van MIRG.NL, Bristow en de Kustwacht is overeengekomen dat Rotterdam The Hague Airport (RTHA) de meest wenselijke optie is voor gebruik als opstaplocatie voor MIRG.NL. Alle vertegenwoordigers hebben hiermee ingestemd. Daarop heeft de projectleider van DMO eerst informeel contact opgenomen met RTHA en vervolgens een officieel verzoek ingediend om toestemming te vragen om RTHA als opstaplocatie voor de komende tien jaar te mogen gebruiken. Na advies van de Commissie Regionaal Overleg (mede gezien het participatietraject richting een nieuw luchthavenbesluit) heeft RTHA op 14 juli 2022 toestemming verleend voor gebruik van RTHA als opstaplocatie voor oefeningen en daadwerkelijke inzet van MIRG.NL.

De (geografische) positionering van de helikopters

De Kustwacht is verantwoordelijk voor de inzet van de SAR-helikopters, zowel tijdens oefeningen als bij daadwerkelijke inzet. Vertegenwoordigers van de Kustwacht hebben in de bovengenoemde overleggen aangegeven dat het voor MIRG.NL niet relevant is vanaf welke basis de helikopter voor training en inzet komt. Ook is aangegeven dat het belang van training wordt onderkend, maar dat niet uitgesloten kan worden dat beide helikopters benodigd kunnen zijn bij een SAR-actie met een groot aantal drenkelingen, waarbij dan het redden van mensenlevens prioriteit krijgt boven training. Dergelijke grootschalige acties zijn echter zeldzaam, zodat de training van MIRG.NL in vrijwel alle gevallen gewaarborgd is. Deze waarborg is nogmaals bevestigd in een gesprek tussen de wnd. directeur van de Kustwacht en uw vertegenwoordiger dhr. van der Wal.

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afdeling Zeevaart

Ons kenmerk
IenW/BSK-2023/32497

Onduidelijkheid rond de reserve (back-up) helikopter

In uw brief refereert u aan bestaande afspraken met de firma NHN, waarbij een reservehelikopter ter beschikking van MIRG.NL staat. Permanente beschikbaarheid van een reservehelikopter voor MIRG.NL is echter niet in de opdracht aan DMO opgenomen en derhalve ook niet als eis in de PoR opgenomen. Uitgangspunt voor transport van MIRG.NL zijn de twee operationele SAR-helikopters. De back-up helikopter is primair back-up in geval een van de operationele helikopters planmatig of ad-hoc onderhoud behoeft. Deze back-up helikopter kan als gevolg hiervan niet op permanente basis voor andere doeleinden worden toegewezen.

Afsluiting

DMO heeft aangegeven uw stelling dat "Bristow op een aantal punten niet aan de PoR lijkt te voldoen" niet te onderschrijven. Het voldoen aan alle eisen maakt onderdeel uit van de acceptatietesten aan het einde van het implementatietraject, voorafgaand aan de operationele beschikbaarheid en inzet van deze helikopters. Zoals bekend is Bristow op 4 november jl. aangevangen met de uitvoering van de SAR-dienstverlening.

Ik hoop met deze beantwoording uw zorgen te hebben weggenomen.

Hoogachtend,

DE SECRETARIS-GENERAAL,

mr. ing. J.H. Dronkers